

■ Usnesení NeRV	str. 2
■ Z firem NeRV OSŽ	str. 3
■ Informujeme	str. 5
■ SŠTO Olomouc	str. 6
■ Dějiny železnic	str. 7
■ Ze Sdružení nájemníků ČR	str. 8
■ Toulky Miroslava Glosse	str. 9
■ O zdraví...	str. 10
■ Soutěž v kreslení	str. 11
■ Rekreační v Řecku	str. 12
■ Blahopřejeme	str. 12

Při Nedrážním republikovém výboru OSŽ působí Výbor Dopravního zdravotnictví, jehož předsedkyní je MUDr. Gabriela Ritterová (vpravo)

DOPRAVNÍ ZDRAVOTNICTVÍ DÍKY EVROPSKÉMU PROJEKTU PROŠKOLILO 557 ZAMĚSTNANCŮ

BĚHEM PROJEKTU SE USKUTEČNILO CELKEM 194 VZDĚLÁVACÍCH KURZŮ A 14 KURZŮ ANGLICKÉHO JAZYKA

Celkem 557 zaměstnanců Dopravního zdravotnictví prošlo díky projektu financovanému z Evropských sociálních fondů s názvem „Systém vzdělávání a zvyšování odborných znalostí, dovedností a kompetencí zaměstnanců Dopravního zdravotnictví“ odbornými vzdělávacími kurzy. Projekt trval téměř dva roky a během něj se uskutečnilo celkem 194 vzdělávacích kurzů a 14 kurzů anglického jazyka pro lékařské, nelékařské pozice i ostatní zaměstnance. „Cílem vzdělávání zaměstnan-

ců bylo přispět ke zvyšování jejich adaptability a konkurenceschopnosti POLIKLINIK,“ říká ekonomická referentka Dopravního zdravotnictví Tereza Matušková s tím, že projekt zahrnoval vzdělávací aktivity zaměřené na odborné vzdělávání zdravotníků a fyzioterapeutů, ale i mezioborovou spolupráci a posilování pracovních a týmových rolí. „Snahou bylo prohloubit a upevnit stávající úroveň vědomostí a dovedností zaměstnanců a systematicky je doplnit, zároveň však také zvýšit konkurenceschopnost zaměstnanců starších 50 let, kterých byla zhruba polovina,“ doplnila. Výstupem projektu, jehož náklady dosáhly 3,4 miliónu korun, jsou odborně erudovaní zaměstnanci Dopravního zdravotnictví, což by měli ocenit především pacienti těchto zdravotnických zařízení.

renceschopnost zaměstnanců starších 50 let, kterých byla zhruba polovina,“ doplnila. Výstupem projektu, jehož náklady dosáhly 3,4 miliónu korun, jsou odborně erudovaní zaměstnanci Dopravního zdravotnictví, což by měli ocenit především pacienti těchto zdravotnických zařízení.

Ing. Tomáš Želazko

(Čerpáno z webových stránek společnosti)

INVESTICE DO MODERNÍCH TECHNOLOGIÍ SE VYPLÁCÍ

Společnost LEGIOS byla založena v Lounech v roce 1873 jako opravná železničních kolejových vozidel. Postupně se rozvinula i výroba nových vagonů a s tím související výstavba výrobních hal na opravy, servis a modernizace všech kolejových vozů. Staví na svých 140-letých zkušenostech s výrobou železničních vozů a díky nedávným masivním investicím do moderních technologií se dnes řadí mezi největší evropské výrobce a opravní všech typů vagonů.

Pokračování na str. 2

USNESENÍ Z PROSINCOVÉHO JEDNÁNÍ NERV

1) Schvaluje:

- Program jednání z 8. 12. 2015
- Termínový kalendář jednání NeRV na rok 2016
- Sportovní akce na rok 2016

2) Bere na vědomí

- Kontroly ze zápisu z 15. 9. 2015 s připomínkami
- Informace předsedy M. Balatky
- Informaci ze zásadních jednání předložené zástupci v Ú OSŽ
- Informaci o zasedání s OZŽ v Ostružné
- Výroční zprávy Pacifik a OSŽ Slovakia
- Stavy kolektivního vyjednávání
- Čerpání rozpočtu OSŽ a NeRV

3) Ukládá

- Doložit písemné odpovědi na dopisy z inspektorátu práce
- Termín: neodkladně
- Odpovědnost: M. Balatka
- Zápis a prezenční listina z jednání ZO OSŽ ŽOS Nymburk s předsedou OSŽ Bc. Pejšou
- Termín: neodkladně
- Odpovědnost: předseda ZO OSŽ ŽOS Nymburk M. Balatka
- Zaslát termíny jednání Výborů OSŽ na rok 2016
- Termín: 31. 1. 2016
- Odpovědnost: předsedové Výborů OSŽ
- Připravit návrh školení pro rok 2016
- Termín: 16. 2. 2016
- Odpovědnost: místopředseda OSŽ, tajemnice NeRV OSŽ
- Projednat organizační změny navrhované v OHL ŽS Brno a popř. zajistit schůzku s majoritními vlastníky
- Termín: průběžně
- Odpovědnost: předseda Výboru při OHL ŽS Brno
- Vyřešit nefunkčnost ZO OSŽ AŽD Kolín a změnu adresy ZO AŽD ŘS Praha

- Termín: první jednání Výboru AŽD
- Odpovědnost: Karel Šimáček s předsedy jmenovaných ZO OSŽ
- Zaslát evidenční návratné listy všem ZO OSŽ
- Termín: dle pokynů Ú OSŽ
- Odpovědnost: tajemnice NeRV OSŽ

Dne 8. 12. 2015

Zapsala: Bc. Renata Dousková

**Ověřil: Ing. Milan Konta
Karel Šimáček**

DOSAŽENÍ DŮCHODOVÉHO VĚKU A SKONČENÍ ČI ZMĚNA PRACOVNÍHO POMĚRU

Dosažení důchodového věku nebo pobírání starobního důchodu nemá podle zákoníku práce žádný vliv na trvání pracovního poměru nebo na pracovní či mzdové podmínky. Jinými slovy – tím, že zaměstnanec již dosáhne důchodového věku a začne pobírat starobní důchod, se pro něj nic nemění. Pracovní poměr normálně trvá a zaměstnanec dál chodí do práce.

Zaměstnavatel se může s takovým zaměstnancem rozloučit jen za standardních podmínek daných zákoníkem práce, tedy dohodou, výpovědí z důvodů vypočtených v § 52 zákoníku práce, okamžitým zrušením z důvodů vypočtených v § 55 zákoníku práce, případně zrušením pracovního poměru ve zkušební době. Pokud by byl pracovní poměr sjednán na dobu určitou, skončí také uplynutím stanovené doby.

Totéž platí i pro změny podmínek sjednaných v pracovní smlouvě. Dohodnuté podmínky nesmí zaměstnavatel měnit jednostranně (ledaže zákoník práce stanoví ve výjimečných případech jinak) a zaměstnavatel se tedy musí na všech změnách se zaměstnancem dohodnout.

Propouštění důchodců a diskriminace

Pokud by se navíc zaměstnavatel rozhodl přistoupit k „omlázování týmu“ a propouštět zaměstnance, kteří již dosáhli důchodového věku, mohlo by se podle okolností jednat

o diskriminaci z důvodu věku. Diskriminační jednání nemá právní ochranu a například výpověď daná zaměstnanci z diskriminačních důvodů by byla neplatná a zaměstnanec by ji mohl napadat soudní cestou. Proti diskriminaci se rovněž lze bránit podněty na inspekci práce nebo veřejnému ochránci práv (tzv. ombudsmanovi).

Pobírání důchodu a výdělečná činnost

Zákony dnes neomezují výdělečnou činnost starobních důchodců. Pokud zaměstnanec pobírá řádný starobní důchod, může bez omezení pracovat a vydělávat a má nárok jak na dosaženou mzdu, tak na starobní důchod. Jinak je to u předčasného důchodu – tam jeho poživatel nesmí až do dosažení důchodové

ho věku vykonávat výdělečnou činnost, která by mu zakládala účast na nemocenském pojištění.

Shrnutí

Ve vašem případě tedy nic nebrání tomu, abyste po dosažení důchodového věku pobíral starobní důchod (pokud vám na něj vznikne nárok) a zároveň dál pokračoval v práci u zaměstnavatele, pokud jste k výkonu vaší práce nadále zdravotně způsobilý. Pokud by se s vámi zaměstnavatel chtěl rozloučit nebo vám měnit pracovní podmínky jen z důvodu vysokého věku, mohlo by se jednat o diskriminaci a mohl byste se proto podle okolností obrátit na soud, inspektorát práce, a případně na ombudsmana.

INVESTICE DO MODERNÍCH TECHNOLOGIÍ SE VYPLÁCÍ

Dokončení ze str. 1

Svým zákazníkům poskytuje komplexní služby během celého životního cyklu vagonu – od prvotního návrhu, vývoje, designu, přes výrobu, testování, dodání a poprodejní servis. Samozřejmostí je tedy i provádění revizí, oprav, modernizací a rekonstrukcí použitých vozů. LEGIOS poskytuje komplexní služby během celého životního cyklu ne-

jen u vagonů, ale u kolejových vozidel všech typů a značek.

V loňském roce společnost LEGIOS například uzavřela kontrakt na 124 výsypných vozů společnosti GATX, která patří k předním evropským provozovatelům nákladní železniční dopravy. Kontrakt, který má hodnotu v řádu stovek milionů korun.

NÁDRAŽÍ, KTERÉ ROZDĚLUJE, BUDE BRZY SPOJOVAT – SKANSKA POSTAVÍ NOVÉ NÁDRAŽÍ V ČESKÉ LÍPĚ

Správa železniční dopravní cesty, státní organizace (SŽDC) a Skanska a. s. oficiálně uzavřely smlouvu na modernizaci železniční stanice Česká Lípa. Stavbu v hodnotě jedné miliardy korun (bez DPH) provede společnost Skanska během následujícího roku a půl. Investorem je Správa železniční dopravní cesty, finanční prostředky poskytne Státní fond dopravní infrastruktury a stavba je navržena ke spolufinancování Evropskou unií z Fondu soudržnosti v rámci Operačního programu Doprava.

Úplně první návrh na stavbu nové dráhy v Modernizace a rekonstrukce železničního ná-

draží v České Lípě a navazujících úseků ve směrech na Děčín, Jedlovou, Liberec a Bakov umožní zvýšit rychlost vlaků až na 120 km/h. Instalací nového zabezpečovacího zařízení se navíc zvýší bezpečnost železničního provozu nejen ve stanici samotné, ale i na okolních tratích. Železniční uzel Česká Lípa je druhým největším železničním uzlem Libereckého kraje po uzlu Liberec.

„Stanice je dnes rozlehlá a nepřehledná, navíc rozdělená na dvě nesouvislé části. Přestavbou se obě části propojí a přiblížíme ji zhruba o 250 metrů blíže k centru města,“ říká Vladimír Mikeš projektový manažer Skanska a dodává „nový podchod k nástupištím postavíme pod celým kolejíštěm a spojíme tak obě části mäs-

ta až dosud rozdělené železnici. Výrazně se tím pro obyvatele zkrátí pěší vzdálenost do městské části Dubice.“

Na nádraží v České Lípě Skanska postaví novou odbavovací budovu pro cestující a zároveň zrekonstruuje stávající výpravní budovu určenou pro novou technologii zabezpečovacího zařízení. Ve stanici vznikne nový podchod a tři nová nástupiště s ocelovým zastřešením a výtahy. Firma přestaví dva mosty a šest propustků pro odvodnění. Souhrnně modernizované úseky měří až 33 km, osazeny budou 32 výhybkami s elektrickým ohřevem a 19 železničními přejezdy. Dílo bude znamenat 27 000 m3 výkopů a 28 000 m3 nového šterkového lože.

OHL ŽS POMÁHÁ PŘI ZVYŠOVÁNÍ RYCHLOSTI NA ŽELEZNICI

OHL ŽS se může pochlubit dokončenou stavbou za půl miliardy korun. Jedná se o modernizaci železniční trati z Chebu ke státní hranici s Německem. Stavba trvala něco přes rok a nyní čeká už jen na elektrizaci a úpravy navazujícího úseku. Původně zde vlaky jezdily devadesátikilometrovou rychlostí, nyní se

rychlost zvýší až na sto dvacet kilometrů v hodině a pro vlaky s naklápečími skříněmi bude ještě vyšší, a to rovných sto šedesát kilometrů za hodinu.

V letošním roce její tržby narostou o třináct miliard korun. Ale jak říká předseda představenstva a generální ředitel akciové společnosti Ing. Michal Štefl, stále se budou potýkat se

ztrátou. Souvisí to s cenami, na kterých se stávalo v minulých letech. V loňském roce ztráta činila 269 milionů korun, letos to vypadá na dvě stě milionů.

Stavebnictví očekává částečný boom, ale to ještě neznamená, že bude možno veškeré ztráty z minulosti smazat. Trh totiž ovlivní také končící rozpočtové období Evropské unie.

SOUTĚŽ O TABLET LENOVO

Personální úsek CZ LOKO připravil v listopadu spolu s Vyšší odbornou školou a Střední školou technickou Česká Třebová soutěž, popularizující technické vzdělávání. Určena byla především žákům 6. až 9. tříd základních škol.

Celkem byly v Orlickém deníku zveřejněny čtyři otázky, poslední 4. prosince. Soutěžní otázky se zaměřily na činnost CZ LOKO a Vyšší odborné školy a Střední školy

technické Česká Třebová. Odpovědi soutěžící posílali mailem. Ze správných odpovědí byli vylosováni tři vítězové, kteří obdrží tablet pro první místo, druhou cenou je technická stavebnice Merkur a třetí cenou propagační předměty CZ LOKO. Všechny také čeká odborná exkurze v CZ LOKO, a to pro celé třídy základní školy, do nichž žáci z vítězné trojice chodí.

Předsedkyní základní organizace OSŽ v CZ LOKO je Magdalena Stránská

TENDREM ZA MILIARDU VZNIKNOU V PRAZE I NOVÉ ŽELEZNIČNÍ ZASTÁVKY

Správa železniční dopravní cesty (SŽDC) vypsal veřejnou zakázku na modernizaci železničního spojení mezi pražským hlavním nádražím a pražskou Hostivaří na trati do Benešova a dále na Tábor a České Budějovice. Hodnotu zakázky na rekonstrukci železniční tepny odhadla SŽDC na 3,6 miliardy korun.

Modernizace železničního spojení od Vinohradských tunelů k Hostivaři navazuje na první projekt, ve kterém správce infrastruktury modernizuje úsek v Hostivaři včetně výstavby nové staniční budovy. Ta je již téměř dokončena.

Stavba se má začít realizovat příští rok zjara se zahájením stavební sezóny. Potvrdil to generální ředitel SŽDC Pavel Surý.

Projekt je součástí modernizace pražského železničního uzlu, od něhož si správce železnic slibuje odstranění úseků, které už kapacitně neodpovídají potřebám stále rostoucího objemu osobních i nákladních železničních přeprav. Přestavba podle SŽDC zvýší kvalitu a bezpečnost železniční dopravy na trojici tranzitních koridorových tratí, které tvoří páteř tuzemských železničních spojení.

Projekt počítá s přeložkou části stávající železniční trati v pražských Strašnicích včetně

zrušení zastávky Praha-Strašnice. Nová trasa má vést opuštěnou lokalitou bývalého seřaďovacího nádraží Praha-Vršovice. Společně se zrušením zastávky ve Strašnicích předpokládá SŽDC vybudování nových zastávek Zahradní Město a Eden, které by měly být umístěny blíže sídel a dalších vhodných míst. Zastávka Eden tak bude nedaleko obchodního centra v Edenu.

Vedle výstavby nové zastávky v Hostivaři projekt počítá i s rekonstrukcí nádraží v pražských Vršovicích. Modernizovat by se na trase mělo i zabezpečovací zařízení.

VELETRH TRAKO

Po berlínském INNOTRANSU je polský veletrh TRAKO druhým největším mezinárodním železničním veletrhem pořádaným ve dvouletých cyklech. Tradičním místem setkání všech železničních odborníků a investorů, ale i laické veřejnosti, je město Gdaňsk, kde byl pro tyto účely vybudován nový veletržní palác AmberExpo včetně rozsáhlého kolejiště. Železnice si v Polsku získala velkou podporu obyvatele, a to nejen díky počtu provozovaných železničních tratí. Také železniční infrastruktura vstupuje do období největších investic v historii a do konce roku 2023 bude tamní železnice modernizována s využitím fondů EU. Projekty budou zahrnovat jak výstavbu nových, tak modernizaci stávajících železničních tratí, a co je nejzajímavější, také instalaci moderních zabezpečovacích systémů pro zvýšení bezpečnosti na železničních přejezdech, dálkové řízení a automatizaci železniční dopravy na rozsáhlých ramenech železničních tratí. Podle podkladů polského ministerstva dopravy je plánováno vybudování cca 8 500 km nových kolejí, vybavení téměř 2 000 km tratí systémem ETCS (pozn. red.: jednotný evropský vlakový zabezpečovač) a zvýšení rychlosti nad 160 km/h u více než 350 km tratí.

I to je důvodem, proč se v Gdaňsku setkávají významní dodavatelé, pohybující se na železničním trhu, a prezentují tu své výrobky. Mezi ně patřily i české firmy sdružené pod agenturou Czech Trade a svou společnou expozici tu měly společnosti AŽD Praha a Výzkumný Ústav Železniční (VUZ). Toto lety prověřené partnerství není náhodné a jen dokládá to, že společnost AŽD Praha je schopna takové zabezpečovací zařízení, jakým je ETCS, dodávat a VUZ dokáže zákazníkovi nabídnout mimo jiné i integrační testy a testy palubní části ETCS. Jinými slovy, v Česku dokážeme nejen špičkové věci vyrábět, ale zároveň i testovat, a to včetně zařízení významných výrobců železničních vozidel, ať se jedná o samostatné lokomotivy, příměstské či vysokorychlostní jednotky. Právě pro tyto účely byl

zkušební okruh VUZ na začátku letošního léta vybaven evropským vlakovým zabezpečovačem ETCS L1/L2. Tato skutečnost, a zejména úžasná animace projektu ETCS, přitahovala kromě řady zvědavců, pro které se stala železnice koníčkem, také početnou skupinu návštěvníků z řad odborné veřejnosti a dopravních expertů.

Tradičně – již po deváté – vystavovala na veletrhu TRAKO společnost CZ LOKO.

Návštěvníci si v expozici CZ LOKO mohli prohlédnout novou lokomotivu EffiShunter (na snímku), která je určena pro lehkou posuvnou a traťovou službu na drahách celostátních, regionálních a vlečkách. Dvounápravová motorová lokomotiva disponuje elektrickým střídavě-stejnoseměrným (AC/DC) přenosem výkonu a je konstruována jako kapotová s věžovou kabinou strojvedoucího. Společnost CZ LOKO je na polském trhu etablována od roku

1999. Úspěšná je především v hlavních opravách dieselelektrických lokomotiv T448p, S200, elektrických lokomotiv řady 140, 181 a 182 a rekonstrukcí lokomotiv SM 42. Společnost dodala do Metra Varšava lokomotivu 797.819 už v roce 2008. Vystavená lokomotiva EffiShunter představuje nástupce i této řady. Její technické provedení umožňuje i provoz na drahách speciálních jako je např. Metro.

Veletrh TRAKO je vynikající příležitostí k podpoře železniční dopravy (železnice a tramvaje), železničního zasilatelství a logistiky, představující nejnovější technologie.

Připravil Milan Sedlák

**Podklady a foto:
Ilona Hřečková, Ing. Jiří Martínek,
Ing. Michal Bolek, Ph.D. a CZ LOKO**

CO PŘIPRAVUJE MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Pohyblivý strop pro důchodový věk

Výše uvedené ukončení druhého pilíře a změny ve třetím pilíři (s výjimkou vyšších poplatků), které schválili poslanci, vycházejí z doporučení důchodové komise. Mají platit od roku 2016. Kromě toho ale nyní ministerstvo práce a sociálních věcí připravuje návrh dalších změn na základě doporučení komise, které mají začít platit od roku 2017.

V první řadě jde o změnu výpočtu důchodového věku. Lidé narození do roku 1971 tak zřejmě dostanou od vlády Bohuslava Sobotky jednu jistotu: Do penze nepůjdou později než v 65 letech. Na mladší ročníky se pak má vztahovat nový mechanismus automatického přehodnocení důchodového věku v pětiletých intervalech. V budoucnu by lidé měli strávit v důchodu čtvrtinu života.

Dnes chodí do penze muži před 63. rokem života. Ženy zhruba o rok dříve, a pokud mají děti, tak se jejich důchodový věk ještě snižuje. Pro muže i ženy přitom důchodový věk postupně narůstá. Dosavadní pravidla počítají s tím, že se v roce 2037 pro všechny sjednotí na 65 letech a dále poroste.

Ministerstvo chce zastavit další automatické prodlužování věku po roce 2037. Vytvoří tak strop důchodového věku, s nímž počítá koaliční smlouva ČSSD, ANO a KDU-ČSL. Úřad ale zároveň přiznává, že udržení důchodového věku na hranici 65 let bude možné jen za cenu výrazně zvýšených nákladů státního rozpočtu v řádech desítek miliard korun ročně. Proto by se důchodový věk měl zvyšovat i po roce 2037, i když pomaleji, než jak s tím počítají dnes platná pravidla prosazená vládou Petra Nečase.

Děti narozené v roce 2010 by podle nynějších pravidel šly do důchodu až v 72 a půl le-

tech. Podle plánů důchodové komise by se jejich důchodový věk snížil zhruba na 69 let. K růstu by ale podle pravidel navržených důchodovou komisí nedocházelo automaticky. Důchodový věk by se měl každých pět let přehodnocovat podle aktuálních demografických dat a naděje dožití.

O navržených úpravách by pak vždy hlasoval Parlament. Slabinou systému tedy může být fakt, že další zvyšování důchodového věku budou mít v moci opět politici, přičemž zvyšování nepatří k opatřením, která by zvyšovala voličské preference. Na druhou stranu se případné změny nebudou týkat lidí, kteří mají bezprostředně před odchodem do důchodu. Návrh počítá s tím, že lidé od 55 let výše mají mít jistotu, kdy půjdou do důchodu. Na ně už se tedy případné změny vztahovat nemohou.

Sleva na sociálním pojištění za děti

Ministerstvo vedené Michaelou Marksovou Tominovou (ČSSD) chce od roku 2017 zavést do praxe také další doporučení důchodové komise: Lidem, kteří vychovávají děti a zároveň pracují či podnikají, by měly klesnout odvody na povinné sociální pojištění. Zároveň ale vzrostou lidem, kteří děti nemají nebo se o ně již nestarají.

Důchodová komise navrhla, aby základní sazba sociálního pojištění vzrostla z 28 na 29 procent hrubé mzdy. U jednoho dítěte by se sazba měnit neměla. Při dvou dětech by ale klesla na 26,5 procenta, se třemi dětmi na 24 procenta a se čtyřmi a více dětmi na 21,5 procenta. Sazba pojistného by klesala jen na straně zaměstnance, zatímco zaměstnavatelé by tedy v každém případě odváděli na sociální pojištění 21,5 procenta z hrubé mzdy. Minis-

terstvo práce s navrhovanými sazbami souhlasí.

Domácnosti s mediánovým příjmem bez nezaopatřených dětí by si podle propočtů komise pohoršily měsíčně o 451 korun. Domácnosti s jedním dítětem jsou v porovnání s dosavadním systémem na nule, se dvěma v plusu 677 korun, se třemi dětmi by si polepšily o 1805 korun a se čtyřmi a více o 2932 korun.

Společné důchody manželů

Komise vládě také doporučila, aby se sociální pojištění dělilo mezi manžele. Odvody a vyměřovací základy pro stanovení penze by se u manželů sečetly a rozdělily rovným dílem. Důchod obou by se tak narovnal. Cílem je zajistit spravedlivý důchod pro oba manžele – ženám by to kompenzovalo předchozí péči o děti, kvůli níž mají obvykle nižší důchody.

Ministerstvo práce a sociálních věcí ale toto doporučení odmítlo. „Provedli jsme detailní analýzu dopadů a ukázalo se, že uskutečnění tohoto záměru by si vyžádalo mnoho souvisejících náročných kroků. Šlo by třeba o průběžný sběr informací o všech pojištěncích v daleko širším rozsahu než je tomu v současné době, ale například i údaje o existenci a ukončení manželství nebo informace o všech náhradních dobách pojištění,“ říká ministryně Marksová.

„Kromě toho jsem nepovažovala za správné, aby toto sdílení pojištění bylo navázáno na institut manželství – mělo by být spíše na výchovu dětí. Ovšem hodnotit, jak dlouho spolu nesezdání rodiče žili, je administrativně téměř nemožné,“ dodává.

MOŽNÉ ZMĚNY V DŮCHODOVÉM ZABEZPEČENÍ

Nový způsob valorizace

Podle zákonem stanovených pravidel pro valorizaci důchodů stoupnou penze od ledna 2016 v průměru jen o 0,4 procenta. Ke zvýšení totiž může dojít jen o růst cen a třetinu růstu reálných mezd.

ČSSD nyní navrhuje, aby politici mohli zvyšovat důchody nad rámec inflace a růstu mezd. Vláda by podle premiéra Bohuslava Sobotky měla mít nástroj, který by umožnil zvýšit penze i v případě, když se v zemi ceny a výdělky nezvedají.

Důchodová komise pak řeší, jak valorizaci důchodů nastavit lépe. „Myslím, že velkou šanci má návrh na změnu u základu pro valorizaci důchodů. Výpočty ministerstva práce a sociálních věcí nám ukázaly, že za posledních dvacet let byla obecná inflace nižší, než jaká byla u spotřebního koše důchodců. I proto dynamika růstu důchodů v předchozích letech zaostávala za dynamikou růstu mezd. S největší pravděpodobností budeme o takové změně hlasovat na našem nejbliž-

ším jednání,“ řekl v prosincovém rozhovoru pro Aktuálně.cz předseda komise Martin Potůček.

Státní příspěvek za míň peněz

V důchodové komisi neuspěl návrh, aby dětem k získání státního příspěvku k penzijnímu spoření stačilo ukládat jen stokrát měsíčně místo 300 korun. „Pro rodiny, které na tom nejsou finančně nejlépe a mají víc dětí, představuje měsíční úložka třikrát nebo čtyřikrát 300 korun velký zářez do rozpočtu. Záměr byl snížit tuto částku na sto korun,“ uvedl předseda komise Martin Potůček. Dodal, že sedm hlasujících členů komise bylo pro a stejný počet proti, dva se pak zdrželi. Podle Potůčka záměr zvýšit státní příspěvky či je rozšířit velkou podporu ale obecně nemá.

Podle ministerstva financí by sice v takzvaném třetím pilíři po snížení hranice pro příspěvek od státu začalo spořit víc mladých z chudších rodin, ostatní by ale nejspíš své měsíční vklady také snížili.

Rovný důchod

Ministr financí Andrej Babiš překvapivě letos v dubnu slíbil poslancům vlastní verzi důchodové reformy, když obhajoval rušení druhého pilíře. Na konci června, kdy měl návrhy představit, ale vzal svá slova zpět.

Příspěvky zaměstnavatelů nebo individuální účet

Další možné změny zatím důchodová komise stále řeší. Jde například o povinné zapojení některých zaměstnavatelů do třetího pilíře. Pomocí tohoto mechanismu by se mohly řešit dřívější odchody do důchodu pro lidi ve fyzicky náročných profesích. Dřívější důchod by jim fakticky zaplatili zaměstnavatelé přes příspěvky na individuální účty ve třetím pilíři.

Asociace pro kapitálový trh ČR zase navrhuje zavedení takzvaného individuálního penzijního účtu jako nového prvku českého důchodového systému. Lidé by dostali možnost vybrat si sami, pomoci jakých instrumentů chtějí spořit či investovat na svůj důchod.

Nedrážní republikový výbor OSŽ seskupuje odborové organizace společností, které vytvářejí železniční infrastrukturu, podílejí se na výrobě prostředků v dopravě, pečují o zdraví pracovníků železnice či vychovávají nastupující generaci zaměstnanců pro moderní dopravu, především železniční. Postupně si je představujeme i na stránkách magazínu Nedrážní Obzor:

STŘEDNÍ ŠKOLA TECHNICKÁ A OBCHODNÍ V OLOMOUCI

SŠ technická a obchodní v Olomouci je škola s více jak šedesátiletou tradicí. Zařízení vzniklo po roce 1945, kdy byla zřízena Učňovská škola. V průběhu let se postupně měnila nejen vzdělávací nabídka, ale i název. Od 1. září 2006 nese toto zařízení název Střední škola technická a obchodní. V současné době zajišťuje výuku v oborech elektrotechnických, strojírenských a obchodních. V těchto oborech má vzhledem k tradici dobré zkušenosti, které se snaží zúročit při odborné přípravě žáků.

Součástí školy jsou tři vzájemně oddělená pracoviště. Hlavní budova školy, ve které probíhá teoretická výuka, je v ulici Kosinova, odborný výcvik probíhá U podjezdu a domov mládeže pro žáky dojíždějící ze vzdálenějších míst se nachází na Tř. 17. listopadu.

Budovy školy prošly v nedávné minulosti podstatnými úpravami – rekonstrukcí. Za zmínku stojí oprava dvorního traktu hlavní budovy a vytvoření odpočinkové zóny s prostory pro úschovu kol žáků. Byla dokončena stavba nových dílen, které slouží k výuce odborného výcviku elektrotechnických oborů. V minulém roce bylo realizováno nové pracoviště školního pneuservisu vybavené odpovídající technikou. V hlavní budově byla provedena kompletní rekonstrukce elektro-rozvodných a datových sítí s moderní technologií ovládání a řízení provozu. Nově byly položeny dlažby v hlavní budově.

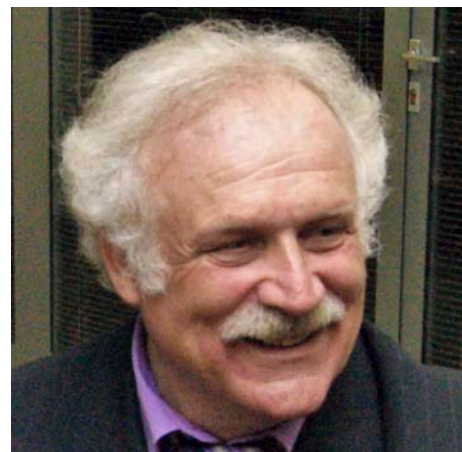
Škola postupně zlepšuje zázemí pro studium žáků. V průběhu posledních let byly například instalovány nové šatní skříňky, vytvořena byla žákovská wifi síť, došlo k modernizaci pracoviště výpočetní techniky s technologií terminálového připojení i mimo budovu školy. Odborná pracoviště elektrolaboratoře rovněž doznala podstatných změn v oblasti vybavení elektrickými přístroji. Byly položeny základy nové laboratoře telekomunikační techniky. Vybavení v řaděch statisíců korun se postupně daří pořizovat z prostřed-

ků projektů a doplňkové činnosti školy. Půjde o nadstandardní stánek pro výuku především praktických předmětů v oblasti sdělovací a telekomunikační techniky. Moderní elektronické systémy jsou využívány ke komunikaci s rodiči žáků. Každý rodič má možnost se připojit prostřednictvím webových stránek na zabezpečený účet žáka a zjistit aktuální údaje o prospěchu, absenci a jiné informace v oblastech souvisejících s jeho vzděláváním. Nově bylo upraveno zázemí školního bufetu.

Nespornou výhodou studia na této škole je komplexnost středního vzdělávání, které je nabízeno prostřednictvím vzdělávací nabídky. Obory škola nabízí jako tříleté učební zakončené výučním listem, čtyřleté maturitní obory, dvouletá nástavbová denní studia pro absolventy s výučním listem a tříletá večerní nástavbová studia zakončená maturitní zkouškou. Nabízí se prostupnost mezi maturitními a tříletými obory podobného zaměření v případech, kdy se studium žákovi nedaří.

Netradiční novinkou z hlediska formy studia je třetím rokem nabízený obor elektrikář – silnoproud ve zkráceném, jednoročním studiu. Na škole vzniká centrum kariérového poradenství, které umožní zájemcům nejen získat patřičné informace o možnostech dalšího vzdělávání, ale bude také zmíněné vzdělávání zajišťovat. V nabídce je profesní kvalifikace pro úplnou kvalifikaci Elektrikář – silnoproud.

Při výuce se vedení školy snaží držet moderních trendů. Vybrané učebny disponují multimediální technikou, především dataprojektory, které významně přispívají k názornosti výuky. Vysokorychlostní internet je k dispozici v každé místnosti budovy teoretické výchovy. V rámci učebních osnov maturitních oborů se realizuje souvislá odborná praxe. Žáci pracují na projektech. V minulosti tak vznikly zajímavé výrobky z rukou žáků např.: školní buggy, malotraktor nebo realizace různých druhů sítí a instalací. Reál-

Předsedou základní organizace OSŽ je Oldřich Lošťák

ně obchodování se učí žáci oboru obchodník v rámci tzv. fiktivní firmy.

I v tomto školním roce jsou otevírány dva v Olomouckém kraji unikátní obory. Jedná se o moderní perspektivní obory. První s názvem Telekomunikace v sobě snoubí znalosti a dovednosti v oblasti telekomunikační a výpočetní techniky. Součástí učebního plánu je značný podíl odborných předmětů jako jsou telekomunikace, digitální technika, elektronika, elektrotechnika aj. Žáci se seznámí s vysoce odbornou problematikou, která je učení kvalifikovanými odborníky. Velký podíl teoretické výuky je dobrým základem pro další studium z široké nabídky oborů v oblasti elektrotechniky na některé z vysokých škol.

Druhý obor se jmenuje Spojový mechanik. Je to tříletý učební obor pro žáky se zájmem o elektrotechniku. Obor je zaměřen na stavbu vnitřních i vnějších slaboproudých sítí, údržbu telekomunikačních zařízení, měření a vyhledávání poruch v telefonních a počítačových sítích. Absolventi oboru najdou dobré uplatnění u montážních firem pro telekomunikační nebo počítačové sítě, dále u služeb zabývajících se elektronickým zabezpečením.

Škola dlouhodobě udržuje přímý kontakt s řadou firem a podniků v rámci pracovních smluv pro umístění žáků. Žáci převážně vyšších ročníků dochází do jejich provozoven a seznamují se s konkrétní náplní práce různých pracovních pozic, o které se mohou ucházet po absolvování studia. Škola spolupracuje s hruba padesáti firmami a podniky v Olomouci a blízkém okolí. Důkazem spolupráce jsou zajímavé pobídky v podobě stipendijních programů, které spolupracující firmy nabízejí.

Předsedou základní organizace OSŽ je Oldřich Lošťák, kterého můžete kontaktovat e-mailem na adrese Oldrich.lostak@centrum.cz, nebo se s ním spojit prostřednictvím telefonního čísla 721 353 926.

První skutečná železnice tedy vznikla v Anglii a začala se šířit do Evropy a ostatního světa. Železnice ovládla dopravu a přinesla nebývalý rozvoj dopravy.

České země byly v této době součástí Rakousko-Uherské monarchie, která i díky císaři Františku I., jenž proslul jako konzervativní vládce odmítající veškeré novoty, železnici v počátcích odmítla. Žádost o uskutečnění velkorysého návrhu profesora Františka Xavera Riepla, podpořená dalšími osvícenými muži, např. Heinrichem Sichrovským či Mathiasem Schönerem a finančně zajištěná bankéřem Salomonem M. Rothschildem, byla císařem Františkem, coby nepřítelem veškerého pokroku, zamítnuta.

Obrat nastal po smrti císaře Františka I. a nástupu nového císaře Ferdinanda V. Pohotový Rothschild jako protřelý finančník podal žádost znovu, a to na stavbu trati z Vídně do Haliče přes Břeclav, Přerov, Ostravu a Bohumín. Po složitých jednáních byla žádost 21. 11. 1835 kladně vyřízena. V listopadu 1837 vyjely na trať mezi Florisdorfem a Deutsch Wagramem první vlaky. Počátkem roku 1838 se začalo jezdit z Vídně po provizorním mostě přes Dunaj do Gänserndorfu. 6. června téhož roku přijel první vlak na území Moravy – do Břeclavi. Zde se dráha císaře Ferdinanda dělila na hlavní trasu do Haliče a odbočku do Brna. Již 7. července 1839 přivítalo Brno první vlaky. Celkem do Brna přijely tento slavný den 4 vlaky s 36 vozy a 1125 cestujícími. V tento den se také udála první vlaková

F. X. Riepl

S. M. Rothschild

srážka ve stanici Vranovice. Příčinou nehody byly za sebou jedoucí vlaky, z nichž jeden nedodržel určenou vzdálenost a narazil zezadu do vlaku stojícího ve stanici.

Lokomotivy pro tuto trať byly dovezeny ze Stephensonových dílen z Anglie. Spěšné poštovní vozy jely z Vídně do Brna 15 hodin, osobní vlak urazil tuto vzdálenost za 5,5 hod.

Stavba pokračovala směrem na Přerov a Ostravu i nadále. V Přerově se dráha opět dělila, a to odbočkou do Olomouce. Tam přijel první vlak 17. října 1841.

Spojit Vídeň s Prahou byl další úkol pro stavitele železnic. Tato první skupina drážních inženýrů stojí rozhodně za připomenutí. Do čela ředitelství byl postaven dvorní rada Hermenegild Francesconi, původně ženijní důstojník a stavitel alpských silnic. Spolupracovníky si vybral skvěle: Ing. Carla Ghegu, původem z Benátek, který trasoval dráhu a následně se proslavil první horskou železnicí přes Semmering a Aloise Negrelliho, rodáka z Tyrol se zku-

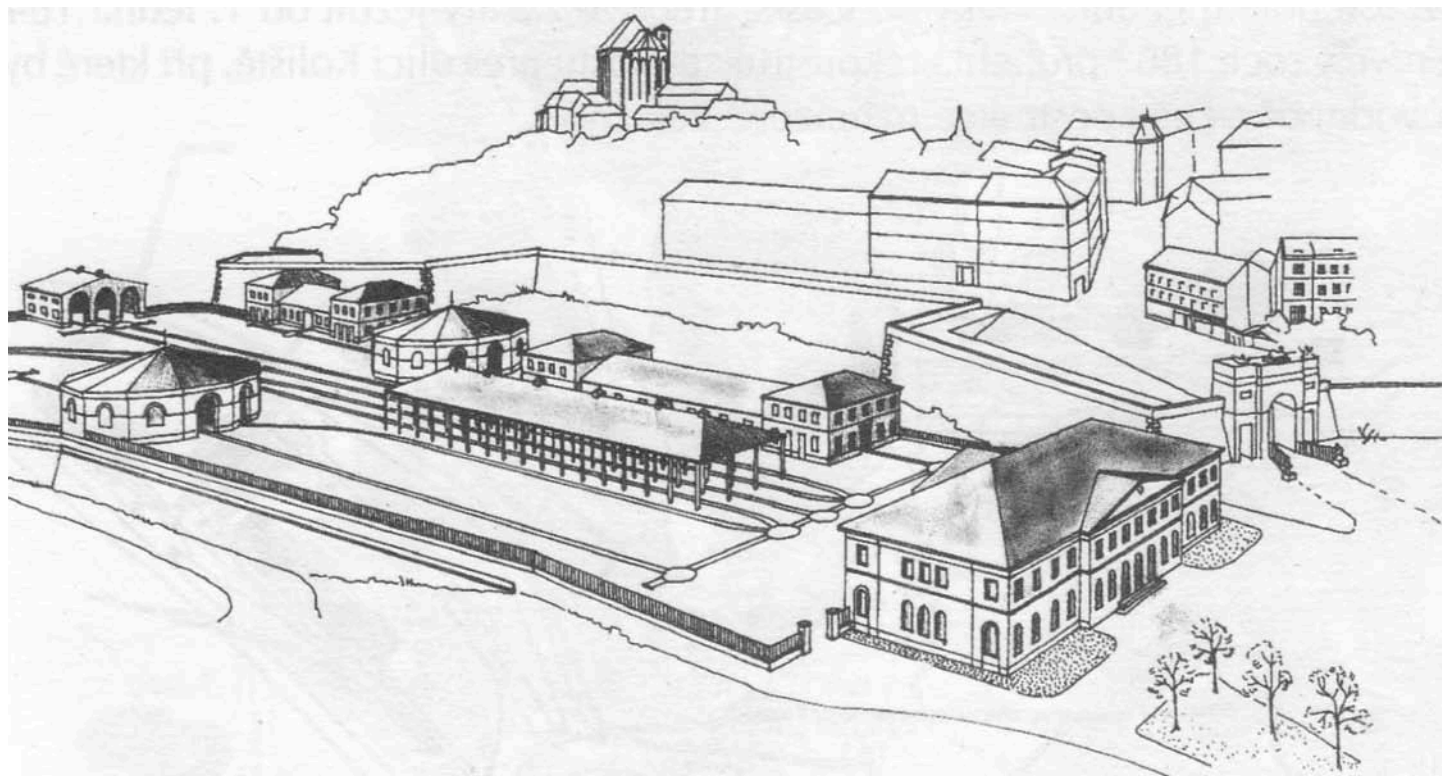

A. Negrelli

šenostmi z horských staveb a budoucího stavitele Karlínského viaduktu a také Suezského průplavu.

Zde se učili i mladí čeští stavitelé Jan Perner a Vilém Čermák. Železnice tak začala psát svou historii na území Moravy a Čech.

(Čerpáno z knih a zdrojů týkajících se železnic, lokomotiv a železných dráh.)

Perspektiva prvního brněnského nádraží KFN z roku 1839, vyrýsovaná tak, jak by to provedli dnešní architekti (autor ing. Evžen Žamberský)

UŽITEČNÁ SPOLUPRÁCE S VÝMĚNOU ZKUŠENOSTÍ

Koncem loňského roku navštívila delegace Sdružení nájemníků ČR vedená předsedou Milanem Tarabou partnerskou organizaci v Drážďanech. V rámci přípravy zákona o sociálním bydlení se celodenního náročného programu zúčastnili i 4 představitelé Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v čele s náměstký Mgr. Zuzanou Jentschke Stöcklovou a Robinem Povšíkem.

Kromě přijetí v sídle Sdružení nájemníků v Drážďanech /Mieterverein Dresden und Umgebung e.V./ byli čeští hosté přijati náměstkyní primátora pro zdravotnictví, sociální záležitosti a bydlení Dr. Kristin Kaufmann a posléze jednatelem společnosti GAGFAH Group Guntherem Baerem, zástupcem vlastníka více nežli 40-ti tisíc bytů v Drážďanech. Třetím a významným bodem programu byly informace o bytovém družstevnictví v Německu. V Drážďanech působí sedm bytových družstev, která vlastní více než 60 tis. bytů.

Na rozdíl od mnoha českých měst si Drážďany při prodeji komunálních bytů zajistily smluvní povinnost kupujícího dát k dispozici 10% bytů pro sociální bydlení. V současné

době, též v návaznosti na přijímání migrantů, uvažuje město i o výstavbě nových bytů a to s podporou zemské vlády Sasko. Město, slovy starostky, výrazně oceňuje spolupráci se Sdružením nájemníků v Drážďanech a to jak v sociální oblasti tak i při zpracování tzv. zrcadla nájemného a dalších odborných posudků. Zrcadlo nájemného je v německých městech základním pravidlem pro nájemní bydlení. Jde o dohodu mezi pronajímateli, nájemci a městem, která umožňuje objektivně nezpochybnitelné nájemné dle polohy, vybavení, stáří, velikosti, životního prostředí, aj. každého konkrétního bytu. Za zmínku stojí, že v Drážďanech je k dispozici cca 380 tis. bytů, přičemž 70% je bytů nájemních /lze srovnat s údaji ve městech ČR, kdy se dlouhodobě podporovalo vlastnické bydlení se všemi z toho vyplývajícími problémy bytové politiky/. Při přijetí české delegace u největšího soukromého vlastníka bytového fondu nejen v Drážďanech, ale i dalších německých městech zdůraznil jednatel, že si neumí představit fungující reálný trh s byty bez zrcadla nájemného. Právě proto, že existuje základní pravidlo pro

nájemní vztah k bytům, prakticky neexistují nájemní smlouvy na dobu určitou a bytový fond je v současné době v Drážďanech plně obsazen.

Výrazná a nezastupitelná je i role bytových družstev v nájemním bydlení. Nejenom, že je plně zachován princip členství nájemců v bytovém domě, kvalitně funguje správa bytového domu, byty jsou postupně modernizovány a je zlepšováno jejich vybavení, družstva mají i sociální, kulturní a sportovní program, vlastní a spravují jesle a mateřské školy pro své členy, mají kulturní dům s bohatým programem a podobně.

Závěr:

Kvalitní bytová politika a jasná pravidla prakticky vylučují soudní spory mezi pronajímateli a nájemci bytů a zajišťují na straně jedné možnosti využití vlastnictví pronajímatelem a na straně druhé dostupné a důstojné bydlení nájemcům bytů. Zanedbatelná není ani mobilita pracovního trhu a u bytových družstev bezproblémové převody členství a práva na bydlení na potomky.

Ing. Milan Taraba, předseda SON ČR

LIDÉ SI V BYTOVÝCH DOMECH PŘIPLATÍ I ZA TO, CO NEPROTOPÍ

Lidé, kteří v zimě šetří teplem, například proto, že je přes zdi dostatečně vytápějí sousedé, nebo proto, že své byty neobývají, ale také nájemníci, kteří v bytových domech zbytečně plýtvají teplem, budou za teplo od letoška platit vyšší účty.

Začala totiž platit nová vyhláška ministerstva pro místní rozvoj, kterou se mění podmínky rozúčtování nákladů na vytápění a společnou přípravu teplé vody pro dům. Změna v rozpočítávání faktur se dotkne stovek tisíc českých domácností.

Jednou z hlavních novinek, které vyhláška přináší, je změna limitů pro rozdíly v celkových nákladech na vytápění přepočtených na jeden metr čtvereční započitatelné podlahové plochy jednotlivých jednotek (bytových i nebytových).

Doposud platných 40 procent nahoru i dolů, jakožto největší možné odchylky od průměrných nákladů celého bytového domu, které budou použity ještě i pro rozúčtování nákladů roku 2015, se změní. A to tak, že nejnižší účtované náklady by měly být nejméně ve výši 80 procent průměru domu

na metr čtvereční, zatímco nejvyšší náklady mohou dosáhnout až dvojnásobku průměru.

Další významnou změnou je úprava poměru základní a spotřební složky celkových nákladů objektu.

Doposud základní složka nákladů na vytápění v účtovací jednotce činí 40 až 50 procent, podle nové vyhlášky to bude 30 až 50 procent. Druhou částí nákladů je spotřební složka (nově může činit 50 až 70 procent), která se mezi konečné uživatele rozúčtuje podle počtu nainstalovaných měřidel.

BERŇÁKU SE ZA DÁRKY POD STROMEČKEM BÁT NEMUSÍTE

Do konce roku 2013 platil zákon o dani dědicke, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, kde byla takzvaná darovací daň celkem přehledně a jednoznačně upravena. Zákon však byl zrušen a pojem daně darovací byste již marně hledali.

V rodině je vše bez problémů

Problematika daňového zatížení movitých darů byla totiž zahrnuta do zákona o daních z příjmů (jde o zákon č. 586/1992 Sb.), který byl již více než padesátkrát měněn a doplňován, takže vyznat se v něm je oříšek i pro odborníky.

V uvedeném zákoně jsou dary definovány jako bezúplatné příjmy a najdeme je v § 10 v kategorii tzv. ostatních příjmů. A už jsme u cíle našeho hledání, neboť tento paragraf skromně až ve svém odstavci třetím písmeno c) stanoví, že vedle příjmů uvedených v § 4 (tam jsou jinak shromážděny příjmy od daně

osvobozené) se od daně osvobozují bezúplatné příjmy:

- od příbuzného v linii přímé a v linii vedlejší, pokud jde o sourozence, strýce, tetu, synovce nebo neteř, manžela, manžela dítěte, dítě manžela, rodiče manžela nebo manžela rodičů,
- od osoby, se kterou poplatník žil nejméně po dobu jednoho roku bezprostředně před získáním bezúplatného příjmu ve společně hospodařící domácnosti a z tohoto důvodu pečoval o domácnost nebo byl na tuto osobu odkázán výživou.

Takže na závěr našeho předvánočního putování po tajemných zákoutích daňových zákonů si můžeme konečně oddychnout. Berňák nás nebude honit pro jakýkoliv movitý dar, který najdeme od svých nejbližších pod stromečkem, a to ať je jeho hodnota jakákoliv.

Dary od přátel bez daně jen do 15 tisíc korun

Zpozornět by však měli příjemci darů mimo rodinnou sféru. Zákon totiž dodává, že osvobození se v těchto případech týká jen darů nabytých příležitostně, pokud jejich úhrn od téhož poplatníka ve zdaňovacím období nepřevyšuje částku 15 tisíc korun.

Osoby obdarované vyšší hodnotou, tedy dražšími dary, by měly projít poměrně složitou procedurou přiznávání daně z příjmů za kalendářní rok. To je vždy aktuálním tématem ke konci března, což uplyne jako voda.

V LIBERCI S OKŘÍDLENÝM KOLEM

Nemám na mysli kolo jízdní, ale skupinu lidí, kteří jsou sdružení v nadaci s tímto názvem a do Liberce přijeli, aby se seznámili s technickým zázemím lanovky na Ještěd a pokud počasí dovolí, vyjeli i nahoru. Na vrchol Ještědu se pak skupina vyvezla, přestože počasí nebylo nejlepší a mlha zakryla nejhezčí výhledy. Exkurze na lanovku byla určitou odměnou pro ty, kdo se na činnosti nadace Okřídlené kolo podílí. Program toho dne, 18. listopadu, ale pokračoval okružní jízdou tramvají za do-

vodu průvodčího a cesta končila v depu dopravního podniku města. Tady zase čekala prohlídka a potom ještě cesta historickou tramvají do Jablonce nad Nisou. Město má v současné době co nabídnout právě milovníkům techniky, nedávno bylo otevřeno nové muzeum techniky. A kdo nebyl dlouho v Liberci, najde na místě starého obchodního domu, který byl zbořen, nový komplex moderních obchodů.

Dobrý den, vítám vás v novém roce s přáním dobrého zdraví. Pokračujeme dalším oddílem trávicí soustavy – velmi složitým orgánem, o kterém se mluví v medicíně, historii, literatuře i gastronomii.

V řecké báji nechal vládce bohů Zeus přikovat Prométea za trest na skálu na Kavkaze. Každý den pak k hrdinovi přilétal veliký orel, který mu vykloval játra, která přes noc opět dorostla.

Játra savců, ptáků i ryb jsou běžně konzumována. Na mnoho způsobů se upravují hovězí i vepřová játra, z jater ptáků se pojidají játra kuřecí, specialitou je foie gras – ztučnělá játra překrmovaných hus (jedná se vlastně o tukovou dystrofii). Z jater ryb jsou to především treščí játra, dále se získává olej z jater žraloků (hlubokomořských z chladných vod).

Játra (latinsky: iecur, řecky: hepar) jsou největším vnitřním orgánem a centrálním orgánem látkové výměny. Mají klíčovou roli v metabolismu sacharidů, tuků i bílkovin. Jsou trávicí žlázou, která produkuje žluč, i žlázou endokrinní, ve které se tvoří některé hormony, krevní faktory nutné pro srážení krve. Jsou orgánem zásobním, ukládají cukr ve formě glykogenu, železo a některé vitamíny. Jsou v nich tvořeny bílkoviny krevní plazmy. Podílejí se na obranyschopnosti organismu tvorbou protilátek nebo vychytáváním a zneškodněním bakterií z portální krve. Nezastupitelná je jejich úloha při detoxikaci organismu.

Játra dospělého muže mají hmotnost 1400-1800 g, ženy 1200-1500g. Jsou uložena v pravém podbráničním prostoru. Spodní plocha jater se stýká vpravo s tračníkem, dvanástníkem a pravou ledvinou, vlevo se žaludkem. Zdravá nezvětšená játra nepřesahují v klidovém stavu žeberní oblouk, jejich dolní okraj lze nahmatat jen při hlubokém nádechu.

Klinické dělení na pravý a levý lalok neodpovídá segmentálnímu uspořádání krevního zásobení a žlučového stroju jater.

Funkční dělení jater je důležitější, zejména pro chirurga. Respektování skutečného segmentálního dělení jater snižuje krvácení při operaci i riziko nekrózy (odumření).

Játra mají dvojí **krevní zásobení**. Jsou dobře zásobena krví, v klidu játry protékají až dva litry krve za minutu, zvláštností jater je, že kromě *jaterní tepny* (*arteria hepatica communis*), která k nim přivádí čerstvou okysličenou krev, do nich přichází také *žilní krev z vrátnicové žíly* (*vena portae*), která je nasycená vstřebanými aminokyselinami a sacharidy ze žaludku a střev.

Selhání jaterních funkcí je život ohrožující stav, rychle dochází ke zhroucení vnitřního prostředí organismu, objevují se otoky, ascites, krvácivé stavy a poruchy funkce mozku. Zcela kompletní umělé nahrazení jaterních funkcí není možné, jedi-

nou léčebnou metodou terminálního jaterního selhání je transplantace jater.

Základní funkční jednotkou jaterní tkáně je **jaterní buňka (hepatocyt)**. Tvoří 60 % jaterního objemu.

Hepatocyty nenasedají na žádnou bazální membránu. Jednou stranou směřují směrem ke krevním vlásečnicím a boky se dotýkají ostatních hepatocytů. Druhý pól jaterní buňky je žlučový. Je menší a zranitelnější, než krevní pól. Žlučové kapiláry tvoří úzké kanálky, do nichž hepatocyty vylučují žluč. Pokračování žlučových kapilár jsou cholangioly, začátek žlučových cest.

Jaterní jednotkou je **jaterní lalůček** (obrázek), v centru má venu centralis a na okraji portální prostor. Oblast v bezprostřední blízkosti portálního prostoru je nejlépe zásobena krví a živinami a je nejodolnější, zóna kolem centrální žíly je zásobovaná nejhůře, je nejzranitelnější. Jednotlivé zóny se liší svou metabolickou aktivitou.

Játra jsou centrálním metabolickým orgánem celého organismu. Významně se podílejí na metabolismu proteinů (bílkovin), sacharidů (cukru) a tuků.

Bílkoviny jsou nezbytné *pro obnovu a tvorbu buněk v celém těle, pro tvorbu hormonů a enzymů*. Konzumujeme bílkoviny v různých podobách, rostlinného i živočišného původu. Z přijatých bílkovin musí játra vytvářet bílkoviny pro tělo přijatelné tím, že je nejprve rozštěpí, a pak nově sestaví. Tento proces je zvaný proteosyntéza. Surové bílkoviny z krve protékající portálním žilním systémem jsou vstřebány jaterními buňkami, zpracovány enzymy, a pak dodány do krve v jejich nové podobě.

Sacharidy jsou tvořeny třemi chemickými prvky – uhlíkem, vodíkem a kyslíkem, které jsou základními stavebními kameny každé přírodní látky. Vyskytují se v podobě cukrů nebo škrobu. Jsou velmi *důležitým zdrojem energie pro lidské tělo*. Naše svaly spalují cukr nebo látky jemu podobné, kdykoliv jsou v činnosti, k tomuto procesu potřebují kyslík. Játra přeměňují sacharidy do dvou využitelných forem. První je glukóza – „instantní energie“. Druhou formou je glykogen – „uskladnitelná energie“. Nedostatečná hladina cukru v krevním oběhu způsobí poškození mozku, udržení dostatečné hladiny je prioritou. K tomu je nutné mít zásoby cukru pro situace jejich zvýšené potřeby, náhlá velká námaha či hladovění. Játra dokážou uschovat přebytečný cukr ve formě glykogenu.

Tuky jsou životně důležité živiny, uloženy v játrech ve formě triacylglycerolů a jsou tu uloženy i vitamíny rozpustné v tucích A, D, E, K. Jsou přeměňovány v játrech do forem, které mohou být použity pro stavbu nových nebo obnovu existujících tukových tkání. Typickým příkladem je podkožní vrstva těsně pod kůží, která fun-

guje jako *izolace a pohlcovač nárazů*. Tuk je zde prostředek pro *uchování energie*. Játra obsahují vysoké množství vitamínu A. Vysoké dávky tohoto vitamínu však mohou být zdraví škodlivé – v minulosti se polárníci takto otrávil játry ledního medvěda nebo tažného psa hasky.

Odpady: Žíly v játrech vystylají vysoce specializované buňky zvané Kupfferovy (nazvané po svém objeviteli), které odstraňují cizorodé částice, například bakterie z krve. Odstraňují také nadbytek červených krvinek a dodávají je do hepatocytů ke zpracování. Játra eliminují vedlejší produkty látkové výměny bílkovin a tuků. Například amoniak (čpavek - vytvořený během štěpení bílkovin) je jedovatý a jaterní buňky ho zneškodní přeměnou na močovinu (urea). Urea se vrací zpět do systémového krevního oběhu. Tuhy a odpadní látky z krve jsou vylučovány žlučí. Stejně jsou zneškodňovány skutečné jedy, které konzumujeme, alkohol a léky. Jestliže mají mít léky dlouhotrvající účinek, je nutné, aby byly odolné vůči jaterním enzymům nebo úplně v krevním oběhu obcházely játra.

Žluč je hustá, hořká, žlutá nebo nazelehnalá tekutina tvořená v játrech a skladovaná ve žlučníku. Její uvolnění ze žlučníku do dvanáctníku cestou žlučovéhoodu jako odpověď na přítomnost potravy je nezbytné pro vstřebávání tuků. Žlučové barvivo bilirubin vzniká přeměnou krevního barviva hemoglobinu pocházejícího z přestárých odumřelých červených krvinek. Každý den játra produkují asi 1 litr žluče. Žlučové minerální soli neutralizují kyselost částečně natrávené potravy ze žaludku. Soli žlučových kyselin působí na trávení tuků jako detergenční činidla, čímž umožní trávení zprostředkované enzymy lipázami. Napomáhají transportu natrávených tuků střevní stěnou do krve tím, že s tuky vytvářejí částice zvané micely, které pronikají difúzí do střevních buněk a jsou dále zpracovány. Tuhy umožňují vstřebání vitamínů rozpustných v tucích (A, D, E, K). Žlučové soli nejsou po použití zničeny, místo toho 80 – 90 % z nich se dostává zpět krví do jater (tzv. enterohepatální oběh), kde jsou tělu k dispozici k dalšímu použití. Když potrava, zvláště mastná, vstoupí do dvanáctníku, uvolní se hormon zvaný cholecystokinin. Tento hormon se dostává krevním oběhem do žlučníku a způsobí stažení jeho stěn, které z něj vytlačí žluč. Žluč teče do tenkého střeva společným žlučovodem (ductus choledochus) a vyúsťuje do střeva v místě tzv. Vaterské papily (slizniční vyvýšenina s otvorem, kterým ústí žlučovod, často společně s vývodem slinivky břišní).

Ze stručného přehledu funkce jater je patrné, jak jsou důležitá pro udržení rovnováhy celého organismu. Zkušenost ukázala, že není třeba vyšetřovat celou řadu laboratorních testů. Je třeba vědět je správně interpretovat.

VIII. ROČNÍK SOUTĚŽE V KRESLENÍ PRO DĚTI ZAMĚSTNANCŮ SKUPINY OHL

Voluntarios del Grupo (Dobrovolníci Skupiny) naší mateřské společnosti OHL S.A. v rámci akčního sociálního plánu Skupiny uspořádali v letošním roce už osmý ročník výtvarné soutěže, do které se zapojily i děti z České a Slovenské republiky. Tématem, které bylo výtvarně ztvárněno, a to libovolnou technikou, bylo i v letošním roce téma Vánoce.

Soutěž byla vyhlášena ve dvou věkových kategoriích, a to pro děti od tří do sedmi let a pro děti od osmi do dvanácti let. Skupina OHL se navíc rozhodla darovat jedno euro za každý přijatý výkres vybrané neziskové organizaci.

Z České a Slovenské republiky bylo celkem odesláno do sídla mateřské společnosti 27 obrázků.

V nelehké konkurenci obrázků dětí nakreslených ve Španělsku, Chile, Peru, USA, Kanadě, Mexiku, Polsku a Austrálii putovala jedna z cen i do České republiky. V kategorii dětí ve věku 3 až 7 let tedy můžeme pogratulovat naší Alici Malé (4 roky), dceři Ing. Evy Malé, specialiste účetních systémů z Ředitel-

ství společnosti, která ve své kategorii získala Zvláštní ocenění.

Jedná se o kresbu provedenou pastelkami nesoucí název Vánoce přicházejí. Za tuto kresbu také získala 25. 11. zvláštní cenu, kterou do České republiky přivezl předseda Dozorčí rady OHL ŽS, a.s., pan Ignacio Botella Rodríguez. Také ostatní děti, které se do soutěže zapojily, se mohly radovat z drobných dáreků a zapojit se do zábavného programu, který byl pro ně toho dne připraven.

Gratulujeme Alici Malé a děkujeme jí i všem zapojeným dětem za úspěšnou reprezentaci České republiky na mezinárodním výtvarném poli. Obrázky jsou v tuto chvíli vystaveny v prostorách Torre Espacio v Madridu, v dalších prostorách firmy v Barceloně a v České republice můžete část obrázků najít v sídle společnosti v Brně na Burešově.

Jan Rupp
manažer HR OHL ŽS
foto: Jan Buchta

NABÍDKA REKREACE V APARTMÁNOVÉM DOMĚ ORION V ROCE 2016

ŘECKO, Leptokarie, Olympská riviera

Kontaktní osoba:

Bc. Tereza Gojná

tel.: 972 241 928

mob.: 737 275 077

POBYTY JSOU URČENY POUZE ČLENŮM OSŽ (všem bez rozdílu zaměstnavatele) a jejich rodinným příslušníkům. Objednávky budou zpracovávány postupně tak, jak budou docházet na mezinárodní oddělení OSŽ.

Ceny jsou dotovány z prostředků ODBOROVÉHO SDRUŽENÍ ŽELEZNIČÁŘŮ!!!

Žadatel použije k objednání rekreace formulář „Závazná objednávka rekreace v apt. domě ORION v Řecku v roce 2016“, který je součástí nabídky.

Závaznou objednávku potvrdí žadatelí předseda ZO OSŽ, který tím potvrzuje jeho členství v OSŽ. Bez tohoto potvrzení (razítko a podpis) nelze poukaz s dotací z prostředků OSŽ poskytnout.

Vyplněnou a potvrzenou objednávku zašle žadatel na adresu:

Odborové sdružení železničářů

mezinárodní oddělení

Dům Bohemika

Na Břehu 3

190 00 Praha 9-Vysočany

Závaznou objednávku můžete také zasílat naskenovanou e-mailem na adresu: tereza.gojna@osz.org. V tom případě již originál NEPOSÍLEJTE poštou.

APARTMÁNOVÝ DŮM ORION

Poloha: apartmánového domu se nachází v klidné části Leptokarie nedaleko hlavní turistické třídy Metaxa.

Pláž: je vzdálená cca 10 min. chůze, prostorná, písčito-oblázková s pozvolným vstupem do vody.

Ubytování: 2 až 4lůžkové apartmány s kuchyňským koutem, (základní nádobí, va-

řič, lednice), klimatizací (v ceně poukazu), koupelnou (WC, malá vana nebo sprcha) a balkónem se zahradním nábytkem. Každý pokoj je při nástupu vybaven lůžkovinami, ručníky, mýdlem a toaletním papírem. V každém pokoji je také možnost připojení se na WiFi zdarma. Výměna ložního prádla nebo ručníků během pobytu se neprovádí. Průběžný úklid apartmánu si provádějí účastníci samostatně.

Stravování: vlastní, nebo lze zajistit ve zvýhodněné ceně na místě prostřednictvím delegátů cestovní kanceláře CK Margaritopulos (cena 1 stravenky na oběd nebo večeři je cca 7€).

Náš postřeh: výhoda klimatizace a umístění moderního apartmánového domu v klidné části a přesto v blízkosti hlavní promenády.

Doprava: letecky do řecké Soluně se Smart Wings (doba letu cca 2 hodiny). Odlety z letiště Václava Havla v Praze. Z letiště v Soluni do místa pobytu a zpět na letiště při odletu je zajištěn transfer klimatizovanými autobusy za asistence delegátů CK (doba jízdy cca 1,5 hodiny).

Předpokládaný letový řád: odlet z Prahy ve 12.40 hod. a přílet zpět do Prahy v 17.40 hod. Změna letového řádu vyhrazena.

Součástí pobytu je pro zpestření zařazen „Řecký večer“ v blízkosti Leptokarie. Jeho náplní je večerní posezení u výborných řeckých specialit, podávaných formou švédských stolů a vína Retsiny, provázené vystoupením tanečního souboru v tradičních řeckých krojích. V průběhu večera se můžete zapojit spolu s řeckými tanečníky do zábavy.

Slevy:

– děti do 12 let s dvěma dospělými osobami na pokoji sleva 2.000,- Kč.

– děti do 2 let bez nároku na lůžko, stravu a na sedačku v letadle zdarma.

V obou případech rozhoduje datum návratu z rekreace.

Cena zahrnuje: letenku vč. letištních tax a dalších poplatků, ubytování s klimatizací, transfer z letiště na místo a zpět, služby delegáta, „Řecký večer“ s občerstvením a komplexní cestovní pojištění.

Cena nezahrnuje: stravování

Stornopoplatky:

Výše odstupného nad 35 dnů před stanoveným odjezdem 10% ceny zájezdu, minimálně 300 Kč

– ve lhůtě 35-30 dnů 25% ceny zájezdu

– ve lhůtě 29-15 dnů 50% ceny zájezdu

– ve lhůtě 14-3 dny 80% ceny zájezdu

– ve lhůtě méně než 3 dny 100% ceny zájezdu

Blahopřejeme

V tomto měsíci slaví narozeniny:

Stanislav Knejp – ČSKD Intrans

František Záděra – OHL ŽS EES

Hana Podnecká – AŽD MZ Kolín

Monika Sobolíková – OHL ŽS

Vendula Cermanová – AŽD DTI

Hana Lejsková – ŽOS Nymburk

Lubomír Kučera – ŽPSV OHL

Marie Zahradnicková – Skanska

Jana Mücková – DZ Přerov

Turnus	Termíny	Počet dní	Cena za osobu
1.	02.06.-09.06.	7	5 700 Kč
2.	09.06.-20.06.	11	6 800 Kč
3.	20.6.-30.06.	10	7 100 Kč
4.	30.06.-11.07.	11	8 200 Kč
5.	11.07.-21.07.	10	7 900 Kč
6.	21.07.-01.08.	11	8 200 Kč
7.	01.08.-11.08.	10	7 900 Kč
8.	11.08.-22.08.	11	8 200 Kč
9.	22.08.-01.09.	10	7 900 Kč
10.	01.09.-12.09.	11	7 900 Kč
11.	12.09.-22.09.	10	6 800 Kč
12.	22.09.-29.09.	7	5 700 Kč